XVII. évfolyam. **Zomborban, 1894. március 13-án, kedden.** **21. szám.**

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr., többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr. | **Megjelen minden kedden és pénteken.** | **Egyes szám ára 10 kr.**

Bácsmegye és a Pesti Hirlap.

Alig másfél év választ el bennünket attól a dicstelen időtől, a midőn még szörnyűségesen dühöngött nálunk azaz áldatlan sport, melylyel ép a bácskaiak legnemesebb ambiciójukat helyezték abba, hogy a fővárosi lapok téves, sokszor rosszakaratu informálása által pellengére állitsák anyamegyénket az ország szine előtt. Sőt valamivel előbb, tudjuk, egy külön végrehajtó bizottságot hozott létre e törekvés, mely politikai célzatokkal erős és heves támadást intézett annak idején a megye hatósága ellen és bár a közvetlen cél nem sikerült, annál alaposabban sikerült magát a vármegyét az ország szine előtt meghurcolni, megpiszkolni, elannyira, hogy azontul akármi esett is meg Bácsmegyében, *az erősen beheccelt fővárosi lapok rögtön megkonditották a vészharangot.*

Láttuk ezt nem régiben a szenttamási eset alkalmából is, midőn az országos lapok három héten át egyebet sem tettek, mint hogy öles hosszu hasábokon — a P. H. két vezércikkben is — szapulták Szenttamás szentjeit, no meg a vármegyét nem kevésbé. Pedig az a hiányzó 1000 frt, a mi miatt azt a nagy zajt ütötték, ott volt a kasszában, csakhogy a pénztárnok, — az isten adta — rosszul naplózta el, midőn a mezitlábas bankba ideiglenesen elhelyezte, ennek érdemes igazgatója és könyvelője pedig nem tudtak rögtönösen felvilágositást adni a maguk könyvelésének zavaros módja felől.

Nagyon természetes tehát, hogy a Radimeczky-féle eset ily előzmények után óriási resszenzust szült, mert itt már aztán meg volt a szenzáció is, melyet a lapok alaposan ki is használtak, elől a P. H. mult keddi vezércikkében.

Bármily erős volt is e cikk, nem tagadom, hogy abban, a mit magára az esetre vonatkozólag elmondott, sok tekintetben igaza volt, de határozottan ferde és téves információkon alapuló volt az a kép, melyet a megyei állapotokról általában festett.

E téves felfogás korrigálása végett küldöttem be nyomban a keddi vezércikk megjelenése után a P. H. szerkesztőjének, mint ama cikk irójának az alábbi közleményt. Célom nem volt egyéb, mint kétséggel nem illethető adatok alapján fölvilágositani a cikk iróját, hogy az a bácskai közigazgatás voltaképen még sem annyira rossz, mint a milyennek azt a P. H.-nál képzelik és hogy megvédjem a vármegyét — nem a hivatalosat értem, mert ahhoz nekem itt semmi közöm, az majd megvédi, ha kell, önmagát — hogy megvédjem, mondom, vármegyénket bizonyos jogosulatlan támadásokkal szemben, utját óhajtván állni ez által egyben annak is, hogy vármegyénk fölött minden incidens alkalmából országosan statariumot üljenek.

A P. H. nem adta közre a beküldött levélszerű közleményt. Lehet, tegyük fel, hogy nem ütötte meg a mértéket, habár én azt tartom, hogy aki oly gyors és kész a támadásban, az kell, hogy a védelem jogosultságát is — ha mindjárt az nem a legmegfelelőbb alakban történik is, szint oly gyorsan és készségesen elismerje. E helyett megadta a feleletet a szerkesztői üzenetekben és épen e felelet, mely igen tanulságos arra nézve, hogy miként csinálják nálunk Bácsmegyéről az országos közvéleményt, ép ez inditott arra, hogy a beküldött cikket, valamint a reá adott választ az alábbiakban közreadjam:

Zombor, március 8-án.

Különös kegyében fürészt bennünket bácskaiakat a Pesti Hirlap. El nem szalaszt egy alkalmat, hogy foglalkozzék velünk, a legtöbb esetben pedig épen eminens helyen, a vezérhasábokon részesit bennünket abban a kitüntető megtiszteltetésben, hogy végig poroljon rajtunk. Hát hiszen nem bánjuk, kiálljuk; még csak valami nagyon rossz néven se vesszük tőle. Tudjuk, hogy mindig beretvaéllel boncolja a közállapotokat és hogy alig van lap, mely nálánál szigorubb erkölcsi mértéket alkalmazna, a közlelkiismereti dolgok elbirálásában, ha eközben és ebből kifolyólag olykor olykor ép reánk teríti a vizeslepedőt, eszünk ágában sincs azt mondani, hogy nem jól teszi, a kérdés tárgyát csak az képezvén, hogy valóban rászolgáltunk-e annyira, mint amennyire teszi.

Az a bűnös manipuláció, melyet a *topolyai* jegyzői irodában űztek, kétségtelenül nem igen alkalmas arra nézve, hogy ép ebből az esetből folyólag rekriminájunk — szó se legyen róla. Hanem azokkal az erős kifakadásokkal szemben, melyekkel a bácskai közigazgatást a lap keddi vezércikke illette, legyen szabad ugyan e lapban egyet-mást fölhoznom, abban a reményben, hogy a P. H. szerkesztőjének — tagadhatatlanul filozof — szelleme nemcsak kutatja, de szereti is az igazságot.

Mert hát vannak bizonyos dolgok, melyeket az élesen látó szemekkel biró halandónak is hasztalan csupán a távolból szemügyre venni, hogy azokat egészen másként ne lássa, mint a milyenek azok a maguk valójában. Elismerem, hogy az a körülmény, miszerint a bácskai jegyzők viselt dolgaival 3—4 év óta állandóan foglalkoznak a lapok, méltán kelthette azt a feltevést, hogy Bácsmegye közigazgatása „tűrhetetlen állapotok lelkiismeretlen fedezője és hogy ez a megye a legkorruptabb módon el van férgesedve“. Az *igazság* pedig itt az, hogy Bácsmegye közigazgatásának fejei 3—4 év óta vasmarokkal irtják, pusztitják a gyomot a megye jegyzői karának nem egészen virágos kertjében és hogy ennek folyományaként ez években a jegyzői karnak közel egyharmada lőn fegyelmi uton elbocsátva; számuk mintegy harmincra tehető.

Kétségtelenül megdőbbentő e szám, de ha azokba a fegyelmi végzésekbe betekintenénk, látni fognók, hogy a purifikáció ez éveiben elégséges volt az elbocsáttatásra sok esetben a hivatali mulasztás akkora mérvének megállapitása is, melynek megtorlásaul más megyében talán csak kisebb foku pénzbirságot alkalmaztak volna. A miniszteriumban nagyon jól tudják, hogy Bácsmegye közigazgatása mily kétséggel nem illethető őszinte és erős akarattal működik azon, hogy a község jegyzői karból az oda nem való elemeket kiselejtezze. Hisz köztudomásu dolog nálunk, hogy a megye főispánjának olykor egész befolyását kell a miniszteriumnál latba vetni, hogy a gyakran nagyon is erős beszámitás alá vett kisebb hivatali vétségen alapuló, de hivatalvesztésre szóló fegyelmi határozatot helybenhagyja. Megesett különben az is, hogy a törvényszék és a kir. tábla által egyaránt felmentett jegyzőt fegyelmileg egyszerűen elbocsátották, jóllehet az illető érdekében a miniszteriumnál minden követ megmozditottak. Elbocsátották pedig azért, mert a közigazgatás nem tekintette, hogy a vádbeli cselekmény tényleges bizonyitékokkal beigazolható nem volt, hanem már a többek részéről emelt egybehangzó panaszt is elégségesnek tartotta arra

A „BÁCSKA“ tárcája.

Messze szállnék . . .

Messze szállnék, idegen világba,
Hol nincs salak, nincsen piszok, sár,
Hol a bűntől tisztult halandóra
A boldogság kéjes perce vár.

Itt hagynám a bűnbe merült földet,
Itt a gyülölt emberi nemet,
S a költészet szárnyain emelkedve,
Égbe küldeném fel énekemet.

Nem tudok elszakadni innen,
Hiába való minden kisérlet.
Bár gyülölöm, nem tudom elhagyni,
A földet, az emberiséget.

Eichardt Károly.

OTT HAGYTA A FOGÁT.*)

Irta: Fáylné Hentaller Mariska.

Hámos Andor az uj törvényszékkel került K-ra. Mint afféle fővárosi dandy, első dolga volt a szinházat felkeresni. Mivel szórakozott volna az első napokban, mikor még a látogatásait sem tette meg!

A szinház igen alkalmas arra, hogy a meglehetős arisztokratikus város közönségét tanulmányozza.

Andor barátunk nem is késett szemügyre venni az estélyi toilettében megjelenő hölgyeket. Leginkább magára vonta azonban figyelmét egy asszonyka ott a földszinten a harmadik sorban. Nem restelte Andor még felvonás közben sem hátra tekerni nyakát, hogy a mosolygó menyecske szép kék szemeit lássa. S ezt észre látszott venni ez az asszonyka. De lám annál élénkebben csillognak szemei.

— Meg kell tudnom ki ez a fess asszony! — gondolta magában Andor, mikor előadás után elhagyta helyét és sietett a nő után.

Épen az ajtóban érte utól. Nem is kellett sietnie, hiszen az asszonyka megállt és visszanézett.

— Hohó! — nevetett Andor, — igy vagyunk. Kész kaland első estémen. Sietett a hölgy után, ki még kétszer-háromszor körülnézett az előcsarnokban.

Az utcán érte utól.

— Szép nagysád szabad . . .

— Óh uram . . .

— Megengedi, hogy kisérjem?

— De uram!

— Egyedül félős. . . .

— Ugy látszik nem is tanácsos, — rebegte a hölgy.

— Különösen ilyen bájos, mézes teremtésnek. Ugyan kérem, van már tizenhat éves.

A hölgy nem felelt, de félre forditotta fejét és gyorsitotta lépteit.

— Ne olyan sebesen szépségem, ráérünk talán sétálni is.

A hölgy meg mérgesen végig nézte ezt és szólni akart, de csak félig nyitotta fel száját. Beszédre nem került a sor, mert Andor mosolyogva nyujtotta neki karját.

— Ah azt a világért sem! — felelt a hölgy.

Andor ismét mosolygott és a hölgy e közben észrevette gyönyörű fogsorát, mely mosolygó ajka és fekete bajusza alatt a gázlángok fényénél, mint egy sor igaz gyöngy tündökölt.

— Sietnem kell! — hebegé a hölgy.

— Én is sietek! Messze lakik?

— Itt a szomszéd utcában.

— Szabad lesz lakására bekisérnem?

A hölgynek minden vére az arcába szökött, majdnem rémülten nézett az ifjura, de csak egy percig, aztán kedélyesen felkacagott és nevetve szólt:

— Ah miért ne? tessék!

Épen befordultak a kis utcában. A hölgy a legelső kapun csengetett. A kapu feltárult, a hölgy belépett, emberünk nyomban utána.

— Vezesse ez urat a kék szobába — parancsolá a hölgy az eléje siető cselédnek és ezzel felsietett a lépcsőn. A mire a szobacicus Andort egy tágas terembe vezette.

Andor mit sem láthatott egyebet a tárgyak körvonalainál, mert sötét volt.

— Méltóztassék belépni, azonnal hozok gyertyákat! mondá a leány és elsietett.

Andor egyedül maradt a sötétben, de nem sokáig.

Egyenruhás inas lépett be karos gyertyatartókban égő gyertyákkal, melyeket a két ablak közt levő iróasztalra helyezett el.

Most felnyitotta a mosdó asztalt, vizet, poharat készitett, aztán egy sajátságos szerkezetű karosszéket tolt elő és szó nélkül távozott.

— Mit jelentsen mind ez? — Tanakodott Andor. — Hol marad hölgyem?

Nem kellett már sokáig várnia. A vele szemben levő ajtó feltárult, — de nem a hölgy, hanem egy magas barna férfi lépett be rajta.

Andor visszahökkent.

— Gyorsan uram! — szólt a belépő.

Üljön e karszékbe.

Andor bámulva állt.

— Hiszen, uram siessen, nem szeretem, ha éjjel háborgatnak, de hát a hivatás, kötelesség!

— De uram . . .

— Üljön le, ha mondom — rivalt rá a férfi.

Andor gépiesen engedelmeskedett.

— Nos, nyissa fel a száját! — melyik foga fáj?

Andor megrémült, szeretett volna felugrani és kirohanni, de remegett a marcona alak tekintetétől és moccani sem mert.

*) A Magyar Nők Lapjának „Almanach“-jából 1894. évfolyamából.

Mai számunkhoz melléklet van csatolva.

nézve, hogy az illetőt hivatalában tovább meg ne tűrje. Az is megesett, hogy egyik ellenzéki korifeusunk, ki pedig az ország szine előtt tele torokkal szokott mennydörögni a bácskai jegyzők ellen, maga ment el az egyik fegyelmi vizsgálat alá vett jegyző ügyében kapacitálni a belügyminisztert, hogy az a jegyző tulajdonképen semmit sem vétett s csak a vármegye söprési mániájának az áldozata. A miniszter klasszikus válasza akkorában nálunk közszájon forgott.

Természetes, hogy a tisztogatás e nagy munkája, ez a kiméletet nem ismerő purifikáció nem történhetett meg a nélkül, hogy sok sarat, iszapot ne dobjon a nyilvánosság szine elé. Hanem ez az iszap nem a „feneketlen posvány“ aljáról került elő, mint az a távolról látszik, hanem a kikotrott tó lassan megtisztuló fenekéről.

És mivel mindezt a miniszteriumban igen jól tudják és méltányolják, e körülmény megfejtheti azt a vezércikk irója előtt is talánynak látszó tényt, hogy Bács-Bodrogh vármegye jelenlegi főispánja az annyi éveken át tartó hiresztelések dacára — midőn időközben már annyi más, állásában erősnek vélt főispánnal adatták be a lemondását — miért nem megy (pedig talán szivesen tenné) vagy ha ugy tetszik, miért nem menesztetik. Talán ép Hieronymi, aki egész csendben egyre-másra küldi a miniszteri vizsgáló biztosokat a megyék nyakára, legjobban tudja, hogy Bács-Bodrogh vármegyénél a központi közigazgatás csaknem kifogástalan, a külső pedig lényegesen javul és az itt járt miniszteri kiküldöttek, akiket pedig annyiszor kivántak a nyakunkra rendet csinálni, maguk mondották, hogy más megyékhez képest Bácsmegyében aranyos állapotok vannak. Erre aztán tessék mosolyogni, akinek kedve tartja, az illetők legalább komolyan állitották.

A mi pedig a Radimeczky esetét illeti, a nélkül, hogy azt a legtávolabbról is menteni akarnók, nem először látjuk, hogy zseniális emberek, mikor már rég elvesztették lábuk alatt az erkölcsi talajt, gyakran még éveken át megtudják óvni a dekorumot, rászedve olykor a legélesebben látókat is. Másrészt az is kérdés tárgyát képezheti, hogy az ő bűnéből mennyi irható tulajdonkép a közigazgatás terhére. Hát biz az állam, midőn odadobja a közadók egy tetemes részének a beszedését a községek nyakába, a kik azt egy, sok esetben tanulatlan pénztárnokkal teljesittetik, vagy amidőn az adóhivataloknál 4—5 gyermekemberre rábizza az adófizetők véres verejtékének ezreit, talán maga is nagyobb ellenőrzést gyakorolhatna, mint azt jelenleg teszi, midőn azzal az ismeretes sparsisstemmel — hogy a haza üdvösségére egy pár rongyos forint megtakarittassék — kötött marsrutával ki-kiszalaszt egy-egy pénzügyi tisztviselőt, a ki aztán ugy kutya-futtában bekukkan ide is, oda is és aztán szalad odébb, a nélkül, hogy gyors vágtatásában fellökné az a furaság, hogy oh csodák-csodája! — Topolyán fiók-adóhivatal alakult!

De hát mi tagadás, volt hiba másutt is és bizony nagyon jó lesz meggondolni a jövőben, hogy a hivatalnoknak nem csak a hivatalos cselekvése, hanem a nyilvános életbeni szereplése is bizonyos tekintetben ellenőrzés alá tartozik, és hogy az a tisztviselő, a ki kétszer annyit költ, mint a mennyi fizetéséből telik, ezért épen ugy felelősségre vonható, mintha, teszem azt, a hivatalos órákból csak felerészben veszi ki a magáét. Nem szivesen tanulunk katonáéktól, hanem e tekintetben biz nagyon is rászorulnánk az ő utmutatásukra.

Egyébként az a lövés, mely a topolyai jegyzőt dicstelen földi pályájáról lesöpörte, nagyon is alkalmas időben jött. Ott állunk a községek rendezésének küszöbén, talán van még idő, hogy illetékes helyen meggondolják, miszerint a toldozás foltozás ideje lejárt és hogy a gyökeres rendszer-változtatásra most már alaposan rászorultunk.

A mi pedig az egyházpolitikai reformot illeti, mert hogy az is szóba hozatott, nagyon helyesen jegyezte meg e lap, hogy ebből az egy esetből nem lehet az egész jegyzői kar ellen argumentálni, de nem lehet abból fegyvert kovácsolni, nyugodt lélekkel mondhatom — bár jelezve van, hogy lesz a kisérlet — a bácsmegyei jegyzői kar ellen sem, mely becsülettel fogja megállani a maga helyét abban a nagy lelkiismereti munkában, mely reá, mint az állam majdani funkcionáriusára a nagy reform végrahajtása tekintetéből már a legközelebbi jövőben vár, és ha volna is még közöttük egy-két méltatlan, a mint hogy kétségtelenül van is, a tisztogatás nagy munkája, mely már közel befejezéséhez jár, elfogja őket söpörni könyörtelenül. A Radimeczky esete kétségtelenül ismét erősen megfogja rázni a fát, és le fog hullani, de hulljon is, a ki arra megérett, vagy csak legkevésbbé is férges.

Eddig a beküldött cikk, az alábbiakban közöljük a reáadott feleletet:

„Szerintünk a topolyai eset nem lévén pártkérdés, sem pedig politikai kérdés, hanem tisztán közigazgatási kérdés, a becsületesség és a polgárok zsebének kérdése, az eset és az abból levonható vélemény enyhitésére okul nem szolgálhat az, hogy az ellenzék igy meg ugy „kihasználja!“ Ha az ellenzék politikai tőkét akar belőle csinálni (a mi nem valószinű), nem lesz vele igazsága s igen könnyű lesz ennek a törekvésnek utján állani. De csak akkor, ha másrészről meg politikai indok cimén nem mosogatják a szerecsent, hanem meghagyják a maga szerecsenségében és azt mondják:

— Ez bizony szerecsen; *dehát a bőréből a feketeséget majd — levakarjuk. Ime, már el is kezdtük!*

Tessék elhinni, ez a leghelyesebb és legmegnyugtatóbb politika. Az ember tegye meg a kötelességét s azután akármiképen taktikáznak ellene, vigan fütyülhet.

Arról mindenesetre tudomásunk van nekünk is — és ezt szivesen elismerjük — hogy 4 év óta szigorubb fegyelmet gyakorolnak. Sőt tudjuk azt is, hogy Bácsmegye hatósága 22 jegyző ellen folytat, bár igen lassu és vontatott fegyelmi eljárást, *a kik közül egy-kettő már hivatalától is el van mozditva.* Fájdalom azonban ez az egész „szigor“ fölötte kevés hatásu és számos nagy bácskai községben olyan korrupt állapotok uralkodnak, hogy az embernek a haja szála is égnek áll tőle, ha az odavaló emberek elpanaszolják.

Különben szivesen látjuk, hogy a lényeget koncedálja s csak a módokban tér el tőlünk. No jó! Közölje velünk annak a purifikációnak adatait is — ha módjában áll — s mi örömest fogjuk azokat regisztrálni, mint a hogyan nem szolgálnak örömünkre a topolyai s ehhez fogható esetek“.

Ez a felelet. És én a magam részéről szivesen hallgatással mellőzöm az egész ügyet, ha a P. H. válasza az abban foglaltak alapján közeleső azon feltevésre nem szolgáltat okot, hogy a lapnál erős kisérlet tétetett az iránt, miszerint politikai tekintetekből igen opportunus lenne a topolyai sikkasztás ügyét lehetőleg nem feszegetni, ha ez a felelet azt a gyanut nem kelti, hogy itteni illetékes körök azzal az ijesztgetéssel akarták legalább a P. H.-ot elhallgattatni, hogy az ellenzék igy meg ugy találná kihasználni.

Megtörtént-e ez, vagy annak csak halvány árnyéka is, ami ehhez legtávolabbról hasnnlitana, ennek cáfolatába szükségtelen belebocsátkoznom, aki a fenti közleményt elolvasta, az megformálhatja magának itéletét a dologról, habár azon aztán nehezen fog eligazodni, hogy tulajdonkép mit is akart ezzel a P. H., hacsak nem a cikk érdeme elől kitérni.

Én a magam részéről semmit sem tartanék erkölcstelenebbnek, mintha nem politikai bajokat a politikai taktika iránti tekintetből akarnánk szépitgetni, ugyanazért még kevésbbé értem, hogy mit akart a P. H. a szerecsen mosdatásról szóló példázgatással.

Vagy nem azt mondottam-e, hogy igen is az a szerecsen fekete volt, mint a suvix, de erősen hozzáláttak a feketeségének levakarásához, sőt már a java részét le is vakarták róla, habár a füle töve talán még mindig fekete. És ezt a tényt a P. H. maga is koncedálja, midőn azt mondja, hogy *„hogy igen is van tudomásunk róla, hogy 4 év óta szigorubb fegyelmet gyakorolnak.“*

Ám ha van erről tudomása a P. H.-nak, vajjon mit tartsunk mindarról, a mi a szóban levő, valamint az előző vezércikkben Bácsmegye közigazgatásáról foglaltatik, a midőn még az is kétségbe vonatott, hogy Bácsmegyének egyáltalán fő- és alispánja lenne.

Eddig legalább azt hihettük a P. H.-ról, hogy midőn megyei állapotainkat olyannyira tulságosan fekete szinben látja, azok közé tartozik, kikről azt szoktuk mondani, hogy *errant, sed bona fide errant*, üt bennünket valamennyi megye helyett, de azt hiszi, hogy mi legjobban megérdemeljük és hogy a közügy érdekében teszi.

Ezt az utóbbit különben megengedem; föl sem tehetném róla, hogy nem a közérdeket tartja szem előtt, midőn a közállaptokat egyáltalán szóvá teszi. De hogy a Bácsmegye elleni kirohanásokban a nagyhangu szavakkal való dolgozásnak is meg van a maga része, azt az elmondottak után alig van szükség bizonyitani.

És meg van a tetemes része az előre formált és meggyökeresedett téves felfogásnak is, mely a korrekciót semmikép sem engedi magához közel jutni, mert ime, midőn megkapja az információt, hogy *Bácsmegye hatósága az utóbbi években mintegy 32 jegyzőt bocsátott el és egy-kettő ellen ma is fegyelmit folytat*, akkor statáriumot ül fölöttünk, bár később enyhitő körülményül veszi be azt a más oldalról (az ég tudja honnan?) nyert információt, miszerint *„Bácsmegye hatósága 22 jegyző ellen folytat bár igen lassu és vontatott fegyelmi eljárást, a kik közül már egy-kettő el is van mozditva.“*

Ime tehát ily adatok alapján csinálódik Bácsmegyéről az országos közvélemény, és ilyen információk alapján ülnek fölöttünk nagyképüen hirlapi statáriumot.

Egy bizottsági tag.

— Már nem fáj egyik sem . . . — hebegé verejtékezve.

Ej blimi, blámi! az imént fájt, most már nem fáj. Felköltetett, velem nem lehet tréfálni. Mondja gyorsan melyik foga fáj?

— Ez — ez — szólt az ifju Hámos négy fogára mutatva, csakhogy meneküljön. — De most már egyik sem!

— Valóban gyönyörü fogak, kár értük! No, de ha máséra fájnak! Olyan fájósak! — szólt a fogorvos gunyosan tolva elő fogóját és hirtelen kihuzva a legszebb első foga egyikét.

— Andor feljajdult.

— Ime itt van a foga uram — mondá az orvos, udvariasan meghajtá magát az elképedt ifju előtt — fogja, tegye el jól és aztán máskor ne fájjon a foga a más feleségére. Én P. fogorvos vagyok. Jó éjt! Köszönöm, hogy hazakisérte a feleségemet.

Ötletek.

— Németből. —

Akik semmivé sem tudnak lenni önmaguktól, mások által akarnak valamivé lenni; ezek az emberiség orchideái.

*

Sokan a sok szerelemtől nem jutnak a házassághoz.

*

A tudás fáját könyekkel öntözik.

*

Mentsd meg a kutyát bolháitól s megfosztod őt szórakozásától.

*

Mások miatt mérgelődni annyit tesz, mint a mások bűneiért lakolni.

*

A docens (magántanács) a tudományokkal jegyben jár, a tanár házasságra lépett.

*

Tendenciózus támadások. A „Magyar Hirlap“ tegnapelőtti számában a „A topolyai sikkasztások“ cime alatt egy közlemény jelent meg, melynek félreismerhetlen célzata az, hogy a dolgot ugy tüntesse fel, mintha ezen üzelmekben kizárólag községi közegek lennének bűnösek és elterelje a figyelmet attól, hogy ezen csaló és sikkasztó bandának vagy konzorciumnak bizon *négy állami közeg* is volt tagja és igy, ha a cikkben megnevezett volt topolyai segédjegyző annak valóban tagja volt, ő ezen diszes kompániában nem a harmadik — mint a közleményben mondva van — hanem a hetedik helyet foglalja el. Különben ezen segédjegyző ellen eddig az derült ki, hogy 28 forint adópénzt könyvelt el illetéktelenül négy adófizető részére. Ez irányban a vizsgálat már folyamatba tétetett és ha ezen helytelen elkönyvelés visszaélést rejt magában, bizonyára a legrövidebb idő alatt el fogja nyerni méltó büntetését. A közlemény ama része, mely azt állitja, hogy a főispán a topolyaiaknak jegyzőt ajánlott volna és hogy azt a topolyaiak visszautasitották volna, — légből kapott kobolmány. A főispán csak arra intette a nála tisztelgő topolyaiakat, hogy a megválasztandó jegyzőjükné l különösen arra ügyeljenek, hogy az becsületes ember legyen. Hogy a miniszternél járt deputációnak a pénzügyminiszter mit mondott és mit igért, azt nem tudjuk; arról azonban van tudomásunk, hogy a deputáció által benyujtott folyamodványt a helybeli pénzügyigazgatósághoz jelentéstétel végett leküldötte. Végre *községi árvapénzek* elsikkasztásáról szó sem lehet, mert Topolya községétől az árvapénztár már 1891. évben elvonatott, az árvapénzek a megyei központi árvapénztárba ugyan azon évben beszállitattak és Topolya község mindannyi árvapénztári számadásai Raab Béla tb. főszámvevő által történt átvizsgálás után, valamint az átadási okmányok a vármegye árvaszéke által végbatározattal elintéztettek és ezen határozatok jogerőre emelkedtek. Ha sikkasztottak el árvapénzeket, ezek valószinüleg ép ugy jutottak Radimeczky és társai kezeibe, mint az állami adópénzek; t. i. azokat ők valószinüleg az illető felektől, habár arra jogositva nem voltak, átvették és illetékes helyre nem szállitották.

Ujdonságok.

Személyi hir. Dr. Platz Bonifác, a szegedi tankerület főigazgatója, vasárnap a d. u. vonattal néhány napra városunkba érkezett, hogy a gymnásiumban a szokásos évi szemléjét megtartsa.

Apáttá való felavatás. Dr. Hoffman Károly kulai plébánost Császka György kalocsai érsek folyó hó 7 én avatta fel apáttá Budapesten, az egyetemtemplomban. A felavatást ünnepélyes mise előzte meg.

A belügyminiszter kiküldötte. A belügyminiszter a vármegyénkben uralkodó roncsoló toroklob járvány ellen foganatositott intézkedések ellenőrzése és a hatóságoknak szaktanácscsal leendő támogatása végett leküldötte vármegyénkbe dr. Buzinkay Gyula közegészségügyi felügyelőt. Dr. Buzinkay vasárnap érkezett meg s tegnap elindult körutjára.

Kinevezés. Sándor Béla főispán a Deák Lajos elhalálozása folytán a palánkai főszolgabiróságnál megüresedett irnoki állásra Fischer Pál, német-palánkai lakóst nevezte ki.

Piknik. Emlitettük, hogy lawn-tennist játszó fiatalság szombaton (17-én) szűkebb körü pikniket rendez. A meghivások a mult héten eszközöltettek s azok után következtetve, az igen szépen fog sikerülni. A mulatságra csak a férfiak fognak fizetni, ezek is csak a költsé-

Melléklet a „Bácska“ 21-ik számához.

gek fedezésére személyenkint 3 frtot. A buffé azonban minden külön dij nélkül áll a résztvevők rendelkezésére — akár reggelig.

„A „Pesti Hirlap“ skalpirozása.“ Ez alatt a cim alatt a „Z. és V.“ a folyó évi 19. számában egy mesét közölt. Mult számunkban kijelentettük, hogy ebből a meséből egy szó sem igaz. Erre a kijelentésünkre reflektál most a „Z. és V.“ s nagy hangon igy énekel: „hogy a skalpirozás tényleg megtörtént, arra ha kell — tanubizonysággal is szolgálunk.“ Ezzel szemben mi ujólag kijelentjük, hogy abból a meséből, a melyet a „Z. és V.“ „elénekelt“, egy szó sem igaz. Ha már most t. laptársunk éneklésével nem akar komikussá válni, hát lássuk azt a tanubizonyságot.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a napokban jóváhagyta: a zentai városi tiszti, segéd, kezelő és szolgaszemélyzetnek megszavazott lakbérilletmény iránti határozatot, az apatini betegsegélyző és temetkezési egylet módositott alapszabályait, a bács-almási kath. kör és a tiszakálmánfalvi temetkezési egylet alapszabályait.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Baranyi Ödön orsz. képviselőnek az általa tervezett orosháza-csongrádi h. é. vasut folytatásaként Csongrádtól, Majsa és Kis-Kun-Halas irányában Bajáig vezetendő h. é. gőzmozdonyu vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Betiltott vásár. Tolna vármegye alispánja értesitette vármegyénket, hogy a kölesdi vásár az ott uralkodó marhavész miatt be lett tiltva.

Pályázat. A cs. és kir. hadügyminiszterium a cs. és kir. hadapródiskolákba való felvételre pályázatot hirdet. Az 1894—95. tanév (szeptember 15.) kezdetével a cs. és kir. hadapródiskolákba jelöltek körülbelül következő számban fognak felvétetni és pedig: a bécsi, budapesti és prágai gyalogsági hadapródiskolák első évfolyamába 100-an, a károlyvárosi, karthausi (Brünn mellett), lobzowi (Krakkó mellett), nagyszebeni, trieszti, marburgi, libenaui (Grác mellett), pozsonyi, innsbrucki és temesvári gyalogsági hadapródiskolák első évfolyamába 30-tól 50-ig, a tűzérségi hadapródiskola első évfolyamába 100-an, az utászati hadapródiskola első évfolyamába 50-en, a lovassági hadapródiskola második évfolyamába 70-en. A gyalogsági hadapródiskolák 2-ik, 3-ik és 4-ik évfolyamába, a lovassági hadapródiskola 3-ik és 4-ik évfolyamába, valamint a tűzérségi és az utászati hadapródiskola második évfolyamába jelöltek csak annyian lesznek felvéve, ahány hely fog rendelkezésre állni. A tűzérségi és utászati hadapródiskola 3-ik és 4-ik évfolyamába felvétel nem történik. — Továbbá a cs. és kir. hadügyminiszterium tengerészeti osztálya a fiumei cs. és kir. tengerészeti akadémiába való felvételre pályázatot hirdet. A jövő tanév kezdetén (szeptember 16-án) a fiumei cs. és kir. tengerészeti akadémiába előreláthatólag 36 növendéki hely (egész- és félig szabad kincstári-, azután fizető- és alapitványi hely) lesz betöltendő. A belépés ugy az első, mint a második évfolyamba történik. A 3-ik évfolyam tultömöttsége miatt felvételi kérvények nem lesznek elfogadva. — Bővebb értesitést ad a 23. hadkiegészitő parancsnokság Zomborban.

Feloldott közgyűlési határozat. Tudjuk, hogy a városi törvényhatósági bizottság a helybeli ágostai evangélikus hiveknek megszavazott 200 frt segélyösszeget. Ez ellen felebbezés adatván be, a belügyminiszter s vallás- és közokt. ügyiminiszter meghallgatásával feloldotta a határozatot. „Mert a város az 1868. 53. t. c. értelmében, ha hitfelekezetet segélyezni akar, valamennyi hitfelekezetet aránylagosan köteles a segélyezésben részesiteni.“ Ha tehát egy felekezet részére segélyt állapit meg, a többi ott lévő felekezetek megfelelő arányban leendő segélyeztetéshez törvényes jogigényt nyernek. A fenforgó esetben ezáltal a várospénztárára oly teher hárulhatna, melyet esetleg elviselni képes nem lenne; ennélfogva nem lehet helye annak, hogy ezen következmények kellő latolása előtt egyes felekezetnek külön segély állapittassék meg.

Nyomon. Multkori számunkban is megirtuk, hogy a Belt-féle gőzmalom 6000 frtos tolvaja alighanem Budapesten rejtőzik s a budapesti rendőrség már nyomon is van. A fővárosi rendőrség azt hiszi, hogy egy nemzetközi tolvajbandával áll szemben, a mely a világ különféle részeiben hivatásszerűen és egyforma ügyességgel űzi a kassza-rablást. Mult számunkban emlitettük, hogy ennek a bandának két tagja bolgár betörő. Most arról értesülünk, hogy ezzel a nemzetközi tolvaj-bandával összeköttetésben van s a Belt-féle lopást illetőleg erős gyanu terheli Váradi Bertalan géplakatost, aki rövid időn át Zomborban is tartózkodott s aki innen ismeretlen helyre távozott. Váradi nemrégiben a budapesti rendőrségnek szemébe ötlött, de mikor észrevette, hogy megfigyelik, elillant. Minthogy azonban még mindig Budapesten rejtőzik, most fölutazott Nikolits György rendőrkapitány, hogy segitségére legyen a budapesti rendőrségnek. Váradi mellett keresik még a hires Exaritsot is, aki a zombori kis szerb templom meglopása alkalmával itt kézre került. Ezt is több rendbeli ujabb betöréssel gyanusitják s azt hiszik, hogy ő is tagja annak a bandának.

Okirathamisitás. Kálozy Márton bogojevai lakost a napokban beszállitották a zombori törvényszék ügyészségi börtönébe. Kálozy közönséges paraszt gazda s mégis nem közönséges bűnös, hanem egészen modern módra tett rossz fát a tűzre: okiratot hamisitott. A dolog ugy történt, hogy Kálozy Mártonnak ingatlanára be volt kebelezve haszonélvezeti szolgalmi jog Bencze Anna, bogojevai lakosnő javára. Kálozynak ez persze nagyon alkalmatlan volt. Pénzre volt szüksége, de nem igen akartak neki adni, épen azért, mivel az ingatlanra az a haszonélvezeti jog be volt kebelezve. Kálozy hát egyszerűen egy törlési nyilatkozatot állitott ki, alá hamisitotta Bencze asszony aláirását s igy természetesen törülték is az alkalmatlan terhet. Kapott is aztán kölcsönt Kálozy, csakhogy az volt a baj a dologban, hogy a turpisság kisült s a bűnös most a vizsgálati fogságban morfondirozik a Bencze asszony haszonélvezeti jogáról.

Lesz telefon. Ha sikerül, amire nézve most kisérleteznek, nagyon hamar meg lesz az országos telefon-hálózat. Demeczky Gyula budapesti ügyvéd ugyanis egy találmányával ismertette meg a szakköröket, amely találmánynak rendkivüli fontossága van. Arról van szó, hogy ugyanazon a drótokon, ugyanabban az időben telefonozni és telegrafálni lehessen egyszerre. Néhány száz forint költséggel a feltaláló minden telegrafvonalat berendez a telefonozásra is. Kisérletet tettek már a találmánnyal egy 200 kilométeres vonalon (Szegedig) és egy 400 kilométeres vonalon (Pancsováig) s az eredmény az volt, hogy a telefonozást akadálytalanul lehetett folytatni akkor is, mikor azon a vonalon telegrafáltak. Most a müegyetemen folytatják a további kisérletezést. Ha a találmány hasznavehetőnek bizonyul, akkor igazán elmondhatjuk, hogy lesz telefon, még pedig országos telefon-hálózat!

Szintársulatunk és Baja városa. Városunk szinügyi bizottságának megkérése folytán Baja városa is beleegyezett, hogy a jövő téli idényre a már ismertetett feltételek mellett ismét Polgár Károly nyerje el a bajai szinházat.

Méhész-szövetkezet Ó-Becsén. Ó-Becsén — mint értesülünk — nagyon életre való eszmét penditettek meg az ottani méhtenyésztők. Méhész részvénytársaságot akarnak ugyanis alakitani, melynek feladata volna Ó-Becsét tiszta, jó mézzel ellátni és az ottani néppel a méhtenyésztést megkedveltetni.

Az ispán ur. A napokban Király Albert adai lakos házához beállitott egy ismeretlen ember; illendően bemutatta magát: a neve Halász, foglalkozására nézve pedig ispán özv. Gyertyánffy Lászlóné csókai birtokán. Felkérte Királyt, hogy egy olyan nőt ajánljon neki, ki vele a csókai birtokra, mint gazdasszony, szakácsné elmenne. Király Nagy Margitot ajánlotta. Halász az asszonynál értekezvén, egy ilyen forma szerződést kötöttek: Nagy Margit elmegy vele Csókára és 25 forint havibért kap és ha akar ő vele élhet és egy év után, ha megszeretik egymást, elveszi feleségül. Ha azonban el nem veszi, ugy a 300 frt évi béren felül, évenkint 100 forint tartásdijat kap, ha marad, ha elmegy, akkor is kapja a 100 forintot. És e szerződést három helybeli emberrel aláirattak. Halász el is gyalogolt Nagy Margittal Zentára, ott a nagyvendéglőbe betérve, a nőnek reggelit rendelt; az asszonynak selyemkendőjét nyakára s subáját magára öltvén, elkérte az asszony 8 forintját és átadott neki két nagy kulcsot, mint az uradalom kulcsait, ő pedig elment, — mint az asszonynak mondta — az emeletre, hogy a nagysága neki pénzt és egyéb mást adjon. — Küldött is — a nagysága nevében — az asszonynak csemegéket, hogy minél kevesebbet sejtsen a valóról. Nagy Margit három napig várta Halász visszatértét. De se Halász, se suba, se a 8 frt, se a selyemkendő vissza nem tért, hanem ő jött vissza Adára. Itt tudakozódott felőle, de csak annyit tudtak, mit már ő is tudott, hogy Halásznak és ispánnak mondta magát, többet nem tudhatott meg. Szóval az ispán ur eltünt, Nagy Margit pedig elmélkedik a gazdasszonykodásról.

Egy boldog szerelmes halála. Striber Mihály uj-verbászi ember nagyon boldog volt az utóbbi napokban. Elérte azt, ami után a szive olyan régen epekedett. A sok között volt egy olyan szép leány is Uj-Verbászon, aki nagyon megtetszett Striber Mihálynak; kivüle azonban még nagyon sok legénynek eszét vette a szép leány bűvös tekintete, igy különösen Andruska Péternek. Striber és Andruska hát vetélytársak lettek. A szerencse azonban Stribernek kedvezett, ki a leánytól — szerelme zálogául — egy szép selyemkendőt kapott. Stribernek első dolga volt ezzel eldicsekedni Andruska előtt, kit a kendő láttára a féltékenység dühe annyira eltöltött, hogy fejszét ragadott s azzal összezuzta a vetélytárs koponyáját, ki legott szörnyet halt. Striber hát legyőzte ellenfelét, boldog szerelmes volt, de mi haszna, ha épen e miatt kellett meghalnia.

Körözések. A zombori kir. törvényszék két rendbeli lopás miatt köröztet valami Klein Zsuzsanna, volt uj-verbászi lakósnőt, aki jónak látta a büntetés elől megszökni. Személyleirása: uj-verbászi (Bács-Bodrogh megye) születésű, legutóbbi lakhelye Uj-Verbász, hajadon, cseléd, született 1877-ben, evang., termete közép, arca gömbölyű, szeme sárgás, szemöldöke szőke, orra rendes, szája szabályos, haja szőke, fogai épek. — A titeli kir. járásbiróság pedig valami Csurcsits Pája kovil-szt-iváni lakost köröztet, aki szintén lopás bűntettével van vádolva. Személyleirása a következő: született Kovil-Szt-Iván községben (Bács-Bodrogh megye), földész, lakhelye Szerbiában ismeretlen helyen van, nős, 32 éves, gör. kel., termete közép, arca gömbölyű, szeme, szemöldöke s haja barna, jobbkeze hüvelykujja hibás.

Művészet és irodalom.

A Magyar Szalon márciusi füzete a szokott pontossággal köszöntött be elsejére a novellák, cikkek, költemények és rajzok egész seregével. Egy külön 42 cm. hosszuságu kartonmelléklet igazán gyönyörű metszetben mutatja be a Munkácsy Mihály Honfoglalását. A szenzációs festménynek ez a legelső és egyetlen reproductiója ami lapokban megjelen, mivel a kép sokszorositási jogát a Magyar Szalon kiadóhivatala szerezte meg világhirű festő hazánkfiától. A füzet ezenkivül több vázlatot közöl Munkácsytól és a Honfoglalásnak egy külön önálló részletét is. E füzetbe irtak többek közt: Szana Tamás, Szabóné Nogál Janka, Abonyi Árpád, Kuncze Ignác, Scossa Dezső, Tábori Róbert, Makai Emil stb., stb. E kitünő folyóiratot legmelegebben ajánlhatjuk t. olvasóinknak. Előfizetési ára: 1 évre 10 frt, 1/2 évre 5 frt, 1/4 évre 2 frt 50 kr. A kiadóhivatal cime: Budapest, VIII. Sándor-utca 9. szám.

Szinház.

Liliomfi.

Csütörtök, március 8.

Szigligetinek egyik legjobb darabja a „Liliomfi.“ Az iskolában olvastatják is, mint jó magyar vigjátékot.

Az előadás, általánosságban szólva róla, sikerült. Az összhang semmi kivánni valót sem hagyott maga után, az előadás menetét illetőleg is meg volt a korrektség.

Ifj. Polgár Károly ismét pompás alakitást mutatott be a Liliomfi szerepében. Szerepének legapróbb részletét is a tőle megszokott elevenséggel játszotta el. Szigligeti csakugyan olyan alakot akart megteremteni Liliomfiban, a milyet nekünk Polgár bemutatott.

K. Iványi Mariska az Erzsi szerepében szintén ugy játszott, a hogy eddig szokott.

Véber Ferike Mariskának a szerepét játszotta és kedves volt.

Kishonti is megállta a helyét, csak a maszkja nem volt elég tökéletes.

Hegedűs teljes precizitással játszott.

Sárközi kitünően volt maszkirozva s jól is játszott. Ugy látszik Sárközi ilyen komikus szerepekben, ilyen maszkirozással nagyobb hatást tudna elérni, mint a hősszerelmes, komoly szerepekben.

Serfőzi egy kissé hideg volt; elevenebbnek kellett volna lennie.

A többi apró szerepeket játszó szereplők is megállták a helyüket.

A primadonna.

Péntek, március 9.

Ritka mód sikerült jutalomjáték volt az Iványi Mariskáé. A szinpadon jól ment a játék, a nézőtér meg ugy megtelt, hogy már székeket sem lehetett többé bevinni; sokan távoztak azért, mert nem jutottak helyhez.

A közönség tehát méltóan jutalmazta meg azt, a ki a társulatnak egyik legfáradhatlanabb és legtehetségesebb tagja, a ki lelke az idei szezonnak s a kinek annyi élvezetes estét köszönhet. Emellett még a gyöngédebb figyelemnek is láttuk némi jelét, mert egy diszes nagy koszorut és egy csinos bokrétát is kapott a mi primadonnánk, a ki ezuttal kétszeresen az volt, mert a darab primadonna szerepét is ő adta.

Maga a darab egyike a legvastagabb komikumban uszó gyönge szinpadi cselekményeknek, a milyen a legtöbb uj bohózat. Kövessy Albert irta, Iványi Mariska férje, a ki szintén föllépett benne, mint vendég.

Azon fordul meg az egész cselekmény, hogy egy Marietta nevű orfeumi primadonnának egész csapat felszeg alak udvarol, köztük az apósjelölt, Czinczár Kajetán gazdag virágkereskedő is. Ez természetesen bő forrása a komikumnak és Kövessy, a szerző, egy talentumos szinész leleményességével használta is azt ki teljes mértékben, nem idegenkedve a legdurvább orfeumi komikumtól sem.

A közönség mulatott a sok képtelenségen.

A szereplők mintha különösen respektálták volna azt, hogy jutalomjátékra készülnek, mindannyian — ugy szólván — kifogás nélkül játszottak. Mert hiszen bő alkalmuk volt egész könnyedén, a kedvük szerint elmókázni.

Egyik legdiskrétebb alak volt maga a könnyű vérű primadonna, a kit Iványi Mariska mutatott be a közönség teljes elismerése mellett. Mellette dicséret illeti a házsártos — mondjuk hárpia — Czinczárné személyesitőjét, Benkő Jolánt. Kövessy (Czinczár), a ki különben régi jó ismerősünk, ifj. Polgár Károly (Titusz gavallér), Morvay (bankhivatalnok), Timár (tanárjelölt, egy éves önkéntes), Sárközi (falusi földbirtokos), Véber Ferike és Lányi Szidi (Czinczár leányai) stb. stb. mind dicséretreméltóan állták meg a helyüket.

Szóval a jutalomjáték sikere teljes volt.

Richard király szöktetése.

Szombat, március 10.

Zenéjét irta Kerner J., szövegét Klein Hugó.

Ismeretlen cégnek, ismeretlen operetteje. S nem is hisszük, hogy a közönség közelebbi ismeretséget is köt velük, mert az operette a gyöngébbek közül való, azok közül, a melyeknek zenéjében ugyancsak kevés a jó s a mi jó is, az nem eredeti, a mi meg eredeti, az nem jó. Mindössze csak egy-két csinosabb énekszámot hallottunk benne, de az sem olyan, hogy valami nagyobb népszerűségre tehetne szert, mint pl. a jobb operettek legtöbb énekszáma.

A szövegét illetőleg dicsérettel emlithetjük meg, hogy az operettek sablonos karrikaturáit nem használja. A legtöbb alakja komoly s az oroszlánszivű Richard angol király Trifels várában van fogva, mialatt odahaza Földnélküli János ült a trónra. Azonban Felicia grófnő megszökteti Richardot a fogságból, hazamennek s otthon a nép ujra visszahelyezi Richardot trónjára. Ez a darab meséje.

A szerepek között mindössze csak a Trifels vár parancsnokáé, meg ennek a feleségeé a rendes operettebeli karrikatura. A többi komolyabb. És valóban szinte jól esik a sok üres bohóság és bolondság között már egyszer a komolyabb fajta mese is; csakhogy persze ez ellenkezik a librettoirók régi hagyományával.

Hanem hát, mint emlitettük, itt épen gyönge zenével találkozott a jobb irányu szöveg.

A szereplők közül megint Iványi Mariskát (Felicia) kell kiemelnünk, a ki mint rendesen, kifogástalanul énekelt és játszott.

Sárközi (Richard) éneke is tetszett, határozottan jó volt a börtönben énekelt dala, a mely az operettnek legszebb melódiáját képezi.

A többi énekes szerep nem a legjobb kezekben volt; ezek nagyrészt csak birkóztak a zenével.

A falurossza.

Vasárnap, március 11.

Azzal a meggyőződéssel távoztunk el ezen a napon a szinházból, hogy bizony nagyobb élvezet jó előadásban megnézni 20-szor a falurosszát, mint akárhány ujdonsült drámát, operettet vagy népszinművet. A „falurossza“ a maga nemében csakugyan utolérhetetlen. Méltán mondják a legjobb népszinműnek. A nép eredeti gondolkozásmódját, egyenes, nyilt jellemét, az ebből folyó őszinteséget annyi hűséggel és olyan természetességgel tükrözteti vissza, hogy e tekintetben az ujabb irók közül partnere még nem akadt Tóth Edének. Hogy e mellett a darab meséje, hatásos jelenetei ritka élvezetet nyujtanak, az is bizonyos.

A „falurossza“ még nagyon sokáig fog élni jeles tulajdonainál fogva a magyar szinpadon. Nem kell más, csakhogy az egyes szerepek jó kezekbe legyenek letéve s a hatás nem maradhat el.

Ezen a vasárnapi előadáson sem maradt el a hatás. Nagyon sokszor láttuk már a falurosszát s mégis élveztünk. Az előadásra vonatkozólag értjük ezt; a szereplők legnagyobb része meglehetős tökélylyel oldotta meg feladatát.

K. Iványi Mariska (Finum Rózsi) nagyon helyes menyecske volt; szépen énekelt s jól játszott.

A nők közül utána mindjárt Véber Ferikét kell kiemelnünk, a ki Boriska szerepében nyilt szinen kapott sűrű tapsokat.

Medgyaszay Evelin jól festett, mint Bátki Tercsi.

Sárközi adta a Göndör Sándor szerepét. Sárközit nem igen volt alkalmunk eddig dicsérni; most azonban igyekezetét elismeréssel jegyezzük fel. Kár, hogy a

harmadik felvonásban már nem tudott énekelni; berekedt a hangja, de azért ez nem von le semmit meglehetős jó játékának értékéből.

Hegedűs (Feledi Gáspár) nagyon jól alakitott; Kishontival minden igyekezete dacára nem voltunk megelégedve. Nem tudta azt a jóizű, se rossz, se jó falusi magyar baktert személyesiteni. Ambicióval játszott ugyan, de nem volt az a tipikus paraszt, a minőt bemutatnia kellett volna.

Végül még Polgárt emlitjük meg, a ki a cigány-primás szerepében ugy játékával (néha kissé tulzott ugyan), mint pedig kitűnő maszkjával gyakran megnevetette a közönséget. A kártya-parthie élénk derültséget keltett.

*

Heti műsor: Kedden, Medgyasszay Evelin jutalomjátéka bérletfolyamban: „Nagymama". Szerdán, jótékonycélu előadás, a helybeli nőegylet javára: „Kókai ház", itt először. Csütörtökön, 1848—49. szabadságharc megünneplésére disz-előadás: „Bánk-Bán". Pénteken, Dárday Gyula a budapesti népszinház tenor énekes művésze vendégfelléptével, mérsékelten felemelt helyárakkal, bérletfolyamban: „Szegény Jonathán", operette. Szombaton, Dárday Gyula tenor énekes művész bucsufelléptével, mérsékelten felemelt helyárakkal, bérletszünetben: „Madarász". Vasárnap, bérletfotyamban: Tót leány.

*

Külön is felhivjuk közönségünk figyelmét a pénteki és szombati előadásokra. Ritkán jutunk ahhoz, hogy egy pesti jeles szinész megjelenjék körünkben; reméljük hát, hogy közönségünk méltányolni fogja Polgárnak áldozatkészségét, a melynek értelmében a multkori vendégszereplők után a népszinház egyik jelesét, Dárdayt hozza le.

*

Itt emlitjük meg még azt is, hogy hétfőn a kardalosoknak lesz a jutalomjátéka. Nehéz és fáradtságos s e mellett nem nagyon hálás munkát végeznek. Megérdemlik hát a közönség pártfogását.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye egyetemét képviselő törvényhatósági bizottságának 1894. évi első évnegyedes közgyűlése folyó hó 16-ik és a szükséghez képest a következő napon, mindenkor reggeli 9 órakor a vármegyei székház nagytermében fog megtartatni.

Midőn erről a törvényhatósági bizottság tagjait értesitem és ezen közgyűlésre meghivnám, egyben közlöm, miszerint ez alkalommal tárgyalás alá fognak vétetni a következő ügyek:

1. Alispáni jelentés a vármegyei közállapotokról.
2. A kereskedelemügyi miniszter urnak a baja-zomborujvidéki helyiérdekű vasut hozzájárulási összegeinek végleges megállapitása, illetve felemelésére vonatkozó intézvénye és az engedélyeseknek hasonirányu kérelemlevele.
3. Belügyminiszteri intézvény a vármegyei 1894. évi költségvetés jóváhagyása tárgyában.
4. Belügyminiszteri intézvény a zsablyai közigazgatási járás és a megfelelő járásbiróság megszüntetése tárgyában.
5. Ugyanannak intézvénye Sándor községének Szabadka sz. kir. városába leendő beolvasztása tárgyában.
6. Kereskedelemügyi miniszteri intézvény a vármegyei hetivásároknak nem helybeli iparosok által való látogathatása iránt alkotott vármegyei szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.
7. A vármegyei tiszti főügyészi és egy szolgabirói állásnak választás utján való betöltése.
8. József cs. és kir. főherceg, lovassági tábornok, a m. kir. honvédség főparancsnokának a m. kir. honvédség negyedszázados fenállásának évfordulója alkalmából hozzá intézett üdvözlő iratra adott válasza.
9. Jókai Mórnak az irói jubileum alkalmából megyénk közönsége részéről hozzá intézett üdvözlő iratra adott válasza.
10. A temesvári posta- és távirda igazgatójának átirata, Pivnica és Petrovoszelló megyebeli községeknek „Bács-" jelzővel leendő ellátása iránt.
11. A közigazgatási bizottságnak az ügyköréhez utalt igazgatási ágak 1893-ik év második felébeni állapotáról szóló jelentése.
12. Schmausz Endre alispán ur jelentése, a titeli rétkezelő bizottság elnöki állásának betöltése iránt tett intézkedéséről.
13. Közigazgatási bizottság átirata, tagjainak igazolatlan elmaradása tárgyában.
14. Alispáni előterjesztés, az Adamovits-féle egyik ösztöndij-állás betöltése tárgyában.
15. Főispán ur őméltóságának átirata, melyben az ezredéves országos kiállitási bizottság megkeresését közli a tervbe vett kiállitási falu egy sokac házának felállitása, berendezése és azzal járó költségek viselése tárgyában.
16. Főispáni értesités, Ribiczey Béla ideiglenes árvaszéki ülnökké történt kineveztetéséről.
17. Alispáni előterjesztés a községi számadás vizsgálatára kijelölendő elnökök iránt.
18. Gombos Béla főszolgabiró jelentése a petrovoszellói járásosztási per vitelére meghatalmazott ügyvéd, Balogh Pálnak kifizetett összegek visszatéritése ügyében.
19. Vojnits István főszolgabirónak jelentése, a titeli rétkezelő bizottságnak 11/1893. szám alatt hozott s Serailits E. Péter javára elengedett 51 frt 38 kr iránt.
20. Vojnits István főszolgabirónak jelentése, a Miklusevits Milos volt titeli jegyzőtől behajtandó 1413 frt 18 krnyi összeg tárgyában.
21. Vaskut községnek a községi alkalmazottak létszámáról szóló szabályrendelet módositása tárgyában 5/1893. szám alatt hozott határozata.
22. O-Becse község képviselőtestületének, a községi alkalmazottak fizetéséről szóló szabályrendelet módositása tárgyában hozott 426/1893. számu határozata.
23. Tiszakálmánfalva telepnek önálló községgé leendő alakitása iránt beadott kérelem folytán megtartott tárgyalás eredménye.
24. Gyurity pusztának önálló községgé alakitása iránt benyujtott kérelem érdemében megtartott tárgyalás eredménye.
25. Gyulafalva telepnek községesitése iránt beadott kérelem érdemében megtartott tárgyalás eredménye.
26. Hajnal Mihály és társai gyulafalvai lakosok felebbezése a folyó évi január 11-én megejtett biróválasztás megsemmisitése iránt.
27. Marianov Koszta és társai kovil-szent-iváni lakosok felebbezése az 1893. évi december 29-én megejtett elöljáróság-választásának megsemmisitése iránt.
28. Petrás Andor adai lakos felebbezése, az Adán 1893. december 16-án megejtett községi biróválasztás megsemmisitése iránt.
29. Nikolin Atanasia és társai titeli lakosoknak felebbezése, a Titelen 1893. évi december 30-án megejtett elöljáróság-választásának megsemmisitése iránt.
30. Zenta város tanácsának jelentése a zentai ipartestület alapszabályainak módositása tárgyában.
31. Stefanovits Mihály és társai ó-kéri lakosok felebbezése az Ó-Kéren 1894. évi január 30-án megejtett községi orvosválasztás megsemmisitése iránt.
32. Sőregi József és társai csurogi lakosok felebbezése a Csurogon 1894. évi január 4-én megejtett elöljáró választás megsemmisitése iránt.
33. Butás Pál és társai ó-becsei lakosok felebbezése az Ó-Becsén 1893. évi december 23-án megejtett községi biróválasztás megsemmisitése iránt.
34. Albrecht Gyula és társai ó-becsei lakosok felebbezése az Ó-Becsén 1893. évi december 23-án megejtett községi II-od birói választás megsemmisitése iránt.
35. Vezility Milutin és társai szenttamási lakosok felebbezése az 1893. évi december 14-én Szenttamáson megejtett községi pénztárnok választásának megsemmisitése végett.
36. Pivnicski Jevrem és társai szenttamási lakosok felebbezése a Szenttamáson 1893. évi december 14-én megejtett községi biróválasztás megsemmisitése iránt.
37. Lenhardt Fülöp és társai kátyi lakosok felebbezése az 1893. évi december 17-én Kátyon megejtett községi biróválasztás megsemmisitése iránt.
38. Dietrich Jakab és társai ó-kéri lakosok felebbezése az Ó-Kéren 1893. évi december 18-án megejtett községi elöljárók-választása ellen.
39. Fernbach Lajos és társai temerini lakosoknak felebbezése a Temerinben 1893. évi december 16-án megejtett közgyámválasztás ellen.
40. Dr. Révay János Zenta városi tiszti főorvos felebbezése a Zenta város képviselőtestülete által a hullakamrák felállitása kérdésében 591/1893. sz. a. hozott határozat ellen.
41. Bogojeva község folyamodványa községük nevének „Gombos" ra leendő átváltoztatása tárgyában.
42. Reiter Ignác és társai kereszturi lakosok felebbezése a szabadkereskedést korlátolni célzó 8/1894. sz. községi képviselőtestületi határozat ellen.
43. Özvegy Tóth Györgyné szül. Balázs Márta felebbezése a nébai férje Nikolits Lajos pivnicai jegyző révén igényelt özvegyi ellátás kérdésében a község jegyzői nyugdijellenőrző választmány által hozott határozat ellen.
44. Mironiczki Marián és társai, továbbá Asztalos Mihály és társai csonoplyai lakosok felebbezése a határbeli dülőrészekben a legeltetés bérbeadását kimondó 31/1893. számu képviselőtestületi határozat ellen.
45. Martonos község képviselőtestületének határozata a Bende József apátkanonok által kisdedóvodai célra egy beltelkes ház ajándékozásának elfogadása iránt.
46. Paraga község képviselőtestületének határozata Sztankov Tósa és Popin fia részére adandó adásvevési szerződés tárgyában.
47. Nemes-Militics község képviselőtestületének határozata Knézy Karin Károly részére adandó törlési engedély tárgyában.
48. Rác-Militics község képviselőtestületének határozata a zombori takarékpénztárnál levő 3000 frtos kölcsön meghosszabbitása iránt.
49. Keresztur község képviselőtestületének határozata a község birtokából elvont földterületek visszaszerzése iránt.
50. Ó-Becse község képviselőtestületének határozata az ottani gör. kel. egyházközség részére kiállitandó törlési engedély tárgyában.
51. Gara község képviselőtestületének a 6. tanitói állás rendszeresitése tárgyában hozott határozata.
52. Ugyanannak az orsz. tanitói nyugdijalap javára a tanköteles gyermekek után fizetendő hozzájárulási összeg tárgyában hozott határozata.
53. Ugyanannak a községi közgyám fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata.
54. Ugyanannak a volt tanitói lakházak eladása tárgyában hozott határozata.
55. Ada község képviselőtestületének a kataszteri földadó felszámolás alkalmával felmerült munkadijak tárgyában hozott határozata.
56. Ugyanannak özv. Strosz Ignácné segélyezése tárgyában hozott határozata.
57. Ugyanannak Ábrahám Mihály községi segédjegyző segélyezése tárgyában hozott határozata.
58. Ugyanannak a vásári helypénzszedési jog bérlőjének elengedett összeg tárgyában hozott határozata.
59. O-Kanizsa község képviselőtestületének a Schuller Gábor és társai tulajdonát képező telkeknek házhelyekké leendő felosztását megtagadó határozata s az ellen nevezett tulajdonosok által közbevetett felebbezés.
60. Ugyanannak Reimann György hidmester véglegesitése tárgyában hozott határozata.
61. Ugyanannak özv. Vinczer Dánielné segélyezése tárgyában hozott határozata.
62. Szenttamás község képviselőtestületének Nityin Lázár községi esküdt mult évi november és december havi fizetésének kiutalványozása tárgyában hozott határozata.
63. Ugyanannak Kékits Boskó községi irnok gyógyköltsége tárgyában hozott határozata.
64. Ugyannak a községi segédjegyző jutalmazása tárgyában hozott határozata.
65. Ugyanannak a községi csőszöknek adandó összeg tárgyában hozott határozata.
66. Bács-Földvár község képviselőtestületének a községi rendőrvezető fizetésének felemelését megtagadó határozata s az ellen Grosz Illés által közbevetett felebbezés.
67. Ugyanannak Soltisz Pál törvénybiró jutalmazása tárgyában hozott határozata.
68. Ugyanannak dr. Kirschenleiter Alajos községi orvos jutalmazása tárgyában hozott határozata.
69. Ugyanannak Pilischer Borbála községi szegény segélydija tárgyában hozott határozata.
70. Ugyanannak Brankov János kártalanitási ügyében hozott határozata s ezen határozat ellen Botka József által közbevetett felebbezése.
71. Ugyanannak a 6. iskola céljaira kibérlendő helyiség és az ott alkalmazandó tanitó javadalmazásának megállapitása tárgyában hozott határozata.
72. Ugyanannak a régi városháztéren lévő kutnak szivattyuval leendő ellátását megtagadó határozata.
73. Petrovoszelló közs. képv. testületének az apáca zárdának villámháritóval leendő ellátása tárgyában hozott határozata.
74. Ugyanannak Roth vállalkozónak viszafizetendő 100 frt tárgyábani határozata.
75. Ugyanannak az orsz. tanitói nyugdijalapba a tanköteles gyermekek után fizetendő hozzájárulási összeg tárgyában hozott határozata.
76. Ugyanannak Poppovits Jenő segédjegyző segélyezése tárgyábani határozata.
77. Ugyanannak Ürményi Ferenc artézi kutfuró jutalmazása tárgyában hozott határozata.
78. Ugyanannak a községi pénzeknek mely intézetbe leendő elhelyezése tárgyában hozott határozata és ez ellen Paukovits Ottó ottani lakós által közbevetett felebbezés.
79. Óbecse község képv. testületének az ottani elemi iskola igazgatók tiszteletdija tárgyában hozott határozata, s ezen határozat ellen dr. Freund Illés által közbevetett felebbezés.
80. Ugyanannak Sztratimirovits Krisztina által kért kamatelengedése tárgyában hozott határozata, s az ellen dr. Freund Illés és Goldstein Fánni által közbevetett felebbezések.
81. Ugyanannak Pesits Ernő és társai községi alkalmazottak jutalmazása tárgyában hozott határozata.
82. Ugyanannak a községi fuvarosok jutalmazása tárgyában hozott határozata.
83. Ugyanannak a fogyasztási adókezelése tárgyában alkotott szabályrendelete.
84. Ugyanannak Zsivkovits szigorló-orvos segélyezése tárgyában hozott határozata, s az ellen dr. Freund Illés által közbevetett felebbezése.
85. Ugyanannak Popovits Mladen tanitó fizetési átalányának megállapitása tárgyában hozott határozata.
86. Ugyanannak a felelős csőszi intézmény megszüntetése tárgyában hozott határozata, s az ellen Simonits Ferenc és társai által közbevetett felebbezés.
87. Ugyanannak 10 darab tenyészkan beszerzése tárgyában hozott határozata.
88. Ugyanannak 3 hadnagyi állás beszüntetése tárgyában hozott határozata.
89. Ugyanannak a Rácz Ferenc r. k. tanitó által kért segély megtagadása tárgyában hozott határozata, s az ellen nevezett által közbevetett felebbezés.
90. Ugyanannak a Szűcs és társai ottani tanitók fűtési átalányának felemelése tárgyában hozott határozata.
91. Ugyanannak Jókai Mór összes müveinek megrendelése tárgyában hozott határozata.
92. Uj-Futtak község képviselőtestületének a községi szegény- és könyvtári-alapból felvett kölcsönök kamatlábának leszállitása tárgyában hozott határozata.
93. Ugyanannak a községi kertész fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata illetve szabályrendelete.
94. Ugyanannak az ugynevezett káposztáskert eladása tárgyában hozott határozata.
95. Turia község képviselőtestületének a kéményseprő 1893. évi átalányának megállapitása tárgyában hozott határozata.
96. Ugyanannak a kéményseprő 1894. évi átalánya tárgyában hozott határozata.
97 Temerin község képviselőtestületének a Puskás Bálint által kért földterület átengedését megtagadó határozata, s az ellen nevezett által közbevetett felebbezése.
98. Ugyanannak egy napidijas irnok alkalmazása tárgyában hozott határozata.
99. Déronya község képviselőtestületének a végrehajtói állás rendszeresitése tárgyában hozott határozata.
100. Déronya község képviselőtestületének a jegyzői föld után fizetendő adók tárgyában hozott határozata.
101. Kula község képviselőtestületének az u. n. láposi kaszáló bérbeadása tárgyában hozott határozata.
102. Ugyanannak a sörház előtti telek átengedése tárgyában hozott határozata.
103. Ugyannak a Czucz-féle alapitványi pince eladása tárgyában hozott határozata.
104. Veprovác község képviselőtestületének az országos tanitói nyugdijalap javára a tanköteles gyermekek után fizetendő hozzájárulási összeg tárgyában hozott határozata.
105. Ugyanannak a fogyasztási- és italadók kezelésével megbizottak 1893. évi jutalmazása tárgyában hozott határozata.
106. Ugyanannak hason határozata az 1894. évi kezelők jutalmazása tárgyában.
107. Keresztur község képviselőtestületének a Gvosgyák-féle alapitvány kamatlábának leszállitása tárgyában.
108. Ugyanannak a fogyasztási- és italadók kezelési dijainak felosztása tárgyában hozott határozata.
109. Parabuty község képviselőtestületének a jegyzői lak kifestése és folyosójának beüvegezése tárgyában hozott határozata.
110. Ugyanannak az 1894. évi előfogatosok felfogadása tárgyában hozott határozata.
111. Ugyanannak a fogyasztási- és italadó kezelése tárgyában hozott határozata.
112. Prigl.-Szt-Iván község képviselőtestületének a Lőbl Illés-féle árvatári tartozás tárgyában hozott határozata.
113. Csávoly község képviselőtestületének a községi segédjegyző failletménye tárgyában.
114. Csantavér község képviselőtestületének a róm. kath. harangozói járandóságok megváltása tárgyában hozott határozata.
115. Almás község képviselőtestületének a községi uj vágóhid épitése tárgyában hozott határozata.
116. Dautova községének az előfogatosokkal kötött szerződése.
117. Gajdobra község képviselőtestületének a két tanitói állással egybekötött javadalmazás megállapitása tárgyában hozott határozata.
118. Karavukova községnek az 1894. évi előfogatosokkal kötött szerződése.
119. O-Szivac község képviselőtestületének a 46. sztjkvben felvett ház megvétele és eladása tárgyában hozott határozata.
120. Monostorszeg[illegible] lovasrendőri állások b[illegible] tározata.
121. Rác-Militics k[illegible] fogatosok felfogadása
122. Alsó-Kovil köz[illegible] hajtói állás rendszeresi[illegible]
123. Glozsán község[illegible] jött szerződés.
124. Lok község ké[illegible] alap behajthatlan tart[illegible] határozata.
125. Obrovác közs[illegible] sz. hasznavehetlen te[illegible] tározata.
126. Kolluth közsé[illegible] kötött szerződése.
127. Zenta város k[illegible] mazási szabályrendel[illegible] szám alatt hozott hat[illegible]
128. Dr. Engelman [illegible] az Adán 1893. évi de[illegible] orvosi választás megse[illegible]
129. Zombor város [illegible] házhoz vezető utnak k[illegible] kiemelendő hasitott k[illegible] átengedése tárgyában
130. Dr. Révay Já[illegible] felebbezése Zenta va[illegible] áthelyezése tárgyábau[illegible] ellen.
131. Szenttamás köz[illegible] területeken teljesitend[illegible] hordástól szedhető di[illegible] számu határozatával el[illegible]
132. Bajsa község l[illegible] látogatási dijait meg[illegible] tározata s az ez alap[illegible] kötött egyezség.
133. Bajmok közsé[illegible] orvos látogatási dija t[illegible] rozata és ez ellen Ta[illegible] adott felebbezés.
134. Feketehegy kö[illegible] állatorvos látogatási d[illegible] határozata és az ez a[illegible] kötött egyezség.
135. Ada, Apatin, [illegible] pénztári számadásai.
136. Sztanisics közs[illegible] adása.
137. A Szeghegy [illegible] számadásra nézve a s[illegible] 1893. számu közgyűlés[illegible] felmentvény megadás a[illegible]
138. Mosorin köz[illegible] a képzési és nevelés[illegible] lések leirása tárgyáb[illegible]
139. Zenta rendeze[illegible] tének határozata az [illegible] mikénti fedezése tárgy[illegible]
140. Néhai Tóth G[illegible] nyugdij ellátásban va[illegible]
141. Theodorovits [illegible] a nyugdijalapba befize[illegible]
142. Néhai Puráty [illegible] gyének nyugdij segé[illegible]
143. Ada 1887—1[illegible] Katymár, Kis-Kér, Ja[illegible] Bajsa, Baracska, Bres[illegible] venka, Krusevlya, Ka[illegible] O-Futtak, Vilova, Uj S[illegible] nizsa 1891., Lality, [illegible] községeknek 1892. é[illegible] Palánka 1891. évi k[illegible] Zenta 1881. évi va[illegible] O Becse 1893., P. Szt[illegible] évi pótköltségvetései [illegible] lesitési költségvetése [illegible]

Kelt Zomborban, [illegible]

Szerke

Szakadáti. Köz[illegible]
V. F. Budapest
már mögötte marad nagy[illegible]
igy hát mindkettőt hozni [illegible]

N

Havi és heti nap	Katholikus naptár
13 Kedd	Rozina
14 Szer.	Mathild
15 Csüt.	Kristóf
16 Pént.	7 fájd. sz.

F[illegible]
Dr. BA[illegible]
k[illegible]
La[illegible]
BITTER[illegible]

HIR[illegible]

Jegyzői irodá[illegible]

Egy a jegy[illegible] ben jártas eg[illegible] szerb nyelvet [illegible] zást nyer.

Bővebb é[illegible] vatal.

120. Monostorszegh község képviselőtestületének a lovasrendőri állások beszüntetése tárgyában hozott határozata.

121. Rác-Militics község képviselőtestületének az előfogatosok felfogadása tárgyában hozott határozata.

122. Alsó-Kovil község képviselőtestületének a végrehajtói állás rendszeresitése tárgyában hozott határozata.

123. Glozsán községe és az előfogatosok között létrejött szerződés.

124. Lok község képviselőtestületének a népnevelési alap behajthatlan tartozásainak leirása tárgyában hozott határozata.

125. Obrovác község képviselőtestületének a 73. hr. sz. hasznavehetlen telek eladása tárgyában hozott határozata.

126. Kolluth községének az ottani előfogatosokkal kötött szerződése.

127. Zenta város képviselőtestületének a partjavadalmazási szabályrendelet módositása tárgyában 6/1894. szám alatt hozott határozata.

128. Dr. Engelman Zsigmond adai lakos felebbezése az Adán 1893. évi december hó 2-án megtartott állatorvosi választás megsemmisitése iránt.

129. Zombor város polgármesterének átirata a megyeházhoz vezető utnak kockakövekkeli kikövezése folytán kiemelendő hasitott kőanyagnak a város részére leendő átengedése tárgyában.

130. Dr. Révay János és Bergel Ferenc zentai lakosok felebbezése Zenta város képviselőtestületének a lópiac áthelyezése tárgyában hozott 669/1893. számu határozata ellen.

131. Szenttamás község képviselőtestületének a községi területeken teljesitendő téglaégetés, vályogvetés és földhordástól szedhető dijak tárgyában alkotott és 140/1893. számu határozatával elfogadott szabályrendelete.

132. Bajsa község képviselőtestületének a körállatorvos látogatási dijait megállapitó 37/1893 sz. a. hozott határozata s az ez alapon Jedlicska Lajos körállatorvossal kötött egyezség.

133. Bajmok község képviselőtestületének a körállatorvos látogatási dijait megállapitó 5/1894. számu határozata és ez ellen Tapodi József körállatorvos által beadott felebbezés.

134. Feketehegy község képviselőtestületének a körállatorvos látogatási dijait megállapitó 40/1893. számu határozata és az ez alapon Fülöp Illés körállatorvossal kötött egyezség.

135. Ada, Apatin, Parabuty községek 1882. évi gyámpénztári számadásai.

136. Sztanisics község 1893. évi gyámpénztári számadása.

137. A Szeghegy községi 1892. évi gyámpénztári számadásra nézve a számadó részére — az 1795/közgy. 1893. számu közgyűlési határozattal függőben tartott — felmentvény megadása iránti határozat.

138. Mosorin község képviselőtestületének határozata a képzési és nevelési alapot illető behajthatlan követelések leirása tárgyában.

139. Zenta rendezett tanácsu város képviselőtestületének határozata az 1893. évi költségvetési hiánynak mikénti fedezése tárgyában.

140. Néhai Tóth Gábor volt lajstromozó özvegyének nyugdij ellátásban való részeltetése.

141. Theodorovits Döme volt szenttamási jegyző által a nyugdijalapba befizetett összeg visszatéritése tárgyában.

142. Néhai Puráty Dávid volt nádalji jegyző özvegyének nyugdij segélyben való részeltetése.

143. Ada 1887—1889., Almás, Alsó-Kovil, Kiszács, Katymár, Kis-Kér, Jankovác, O-Futtak 1890., Bajmok, Bajsa, Baracska, Bresztovác, Béregh, Alsó-Kovil, Cservenka, Krusevlya, Katymár, Mélykut, Kiszács, Jankovác, O-Futtak, Vilova, Uj-Soóvé, Szenttamás, Zsablya, O-Kanizsa 1891., Lality, Jankovác, Mélykut és Tataháza községeknek 1892. évi közpénztári számadásai. Német-Palánka 1891. évi kórházi, Titel 1892. évi csajkás réti, Zenta 1881. évi városgazdai számadásai. T. Földvár, O Becse 1893., P.-Szt.-Iván 1893—94. és Csataalja 1894. évi pótköltségvetései. N.-Palánka 1891. évi mértékhitelesitési költségvetése.

Kelt Zomborban, 1894. évi március hó 8 án.

Schmausz Endre,
alispán.

Szerkesztői üzenetek.

Szakadáti. Közölni fogjuk. Köszönet.

V. F. Budapest. A „Gyönyörüség“ ügyes dolog. A másik már mögötte marad nagyon is; azért azonban ez is megállja a helyét; igy hát mindkettőt hozni fogjuk. Köszönet.

Naptár.

Március.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
13 Kedd	Rozina	Ernő	1 Ó Március
14 Szer.	Mathild	Zakariás	2 Teodot
15 Csüt.	Kristóf	Kristóf	3 Eutrop
16 Pént.	7 fájd. sz.	Cyriak	4 Gerazim

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Jegyzői irodában alkalmazást nyer.

Egy a jegyzői teendőkben mindenben jártas egyén, ki a magyar és szerb nyelvet birja, azonnal alkalmazást nyer.

Bővebb értesitést ad a kiadóhivatal. 1—2

Bánát külvárosban 219. ö. i. sz. alatt, a vármegyeház átellenében, egy lakóház, mely áll négy szobából, egy előszobából, konyha, éléskamra, istálló, félszer, pince, kert és udvarból, f. évi május hó 1-től bérbe adandó. — Közelebbi értesitést ad **Dekker Pál** városi tanácsnok. 3—1

584. szám.
kig. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Pacsér községében lemondás folytán üresedésbe jött rendőrvezetői (gyalogos) állásra 400 frt évi fizetés, utólagos havi részletekbeni kiszolgáltatása mellett pályázat nyittatik. Pályázó hiteles okmányokkal igazolni tartozik, hogy magyar honpolgár, védkötelezettségének megfelelt, 24 évet betöltött, 50 évet tul nem haladt, rovatlan előéletű, a magyar nyelvet szó- és irásban birja.

Elsőbbségben részesülnek a kiszolgált magyar kir. csendőrök, vagy állami rendőrök. Az előirt ruházatot a sajátjából köteles beszerezni, — a szerelvényt a község állitja elő.

Pályázati kérvények **1894. évi március hó 25-ig** alulirt elöljáróséghoz küldendők, — a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Pacséron, 1894. évi március hó 8-án.

Bogyó Ödön, k. jegyző. **Rózsa István,** k. biró. 3—1

Árverési hirdetmény.

Báró RÉDL BÉLA ur kelebiai méneséből alább elősorolt számfeletti lovak **f. évi április hó 2-án Szabadkán, I. kör, Szerdahelyi utca 10. számu urasági udvarban délelőtt 10 órakor** szabadkézből nyilvános árverés utján eladatni fognak:

6 drb különböző koru, hasas és meddő kanca.
6 drb 4 éves csikó.
1 drb 3 éves mén.
2 drb 1 éves csikó.

2—1 Uradalmi tiszttartóság.

Fenyőfa eladás.

100.000 drb nem iskolázott fenyőfácskák eladók.

4 évesek 1000 drb 4 frtjával;
5 „ „ „ 5 „
azonfelül 50 cm.-től 3 méter magasságuak nagyság arányában.

Megkeresések:

Soós G.
Zrinscsina u. p. Verbovec (Horvátország)
3—1 küldendők.

Zongoraeladás.

Egy teljesen jókarban levő zongora jutányos áron eladó. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal.

Pályázat. 3—3

A zombori első önsegélyző szövetkezetnél leköszönés folytán a pénztárnoki állás megürülvén, **f. évi március hó 24-ig** 500 frt évi fizetéssel pályázat nyittatik. Óvadék fejében a fizetés kétszerese számittatik.

Egyéb hivatalos teendőkben bővebb felvilágositást Tárczay Mór szövtk. igazgató ur nyujt, kihez a pályázati kérvények is kellő okmányokkal felszerelve, a fenti határnapig nyujtandók be.

Egy egészen uj rövid szárny

zongora

kitünő csengő hangu, vasszerkezettel, hirneves bécsi mestertől, jutányos áron elköltözés miatt eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

Kishegyes községházánál **f. évi március hó 20-án délelőtt 9 órakor** egy drb 5 éves, jókarban levő

tenyészbika

árverés utján fog a legtöbbet igérőnek eladatni.

Kishegyes, 1894. évi március 8-án.

Cziráky, jegyző. **Csabay,** biró.

1669. szám.
kig. 1894.

Pályázat.

Monostorszegh községében 360 frt készpénz fizetéssel egybekötött irnoki állásra ezennel pályázat nyittatik.

Pályázók szabály szerint felszerelt kérvényüket **folyó hó 25-ig** ezen szolgabiróságnál nyujtsák be.

Apatin, 1894. évi március hó 3-án

HAUKE IMRE,
2—1 főszolgabiró.

Nádeladási hirdetmény.

A szóntai vasuti állomás közelében több ezer kéve nád eladó. Bővebb felvilágositás nyerhető az ottani felügyelőnél, ki az eladást is eszközli.

Zombor, 1894. évi március hó 10-én.

3—1 *Fernbach Bálint.*

5632. szám.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok községben megüresedett s 300 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állás **folyó évi március hó 31-ik napján délelőtti 9 órakor** fog választás utján betöltetni.

Felhivatnak pályázni kivánók, hogy a megyei törvényhatósági bizottság által 6/közgy. 1887. sz. a. alkotott szabályrendelet 9. §-ában előirt képesitést igazoló okmányokkal felszerelendő kérvényüket a választást megelőző napig alulirottnál nyujtsák be.

Almáson, 1894. évi február hó 24-én.

Deák Zsigmond,
3—1 főszolgabiró.

1613. szám.
kig. 1894.

Pályázat.

Ó-Sztapár községben megüresedett s 400 frt készpénz fizetéssel egybekötött községi végrehajtó állásra ezennel pályázat nyittatik.

Pályázók szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó hó 20-ig** ezen szolgabiróságnál nyujtsák be.

Apatin, 1894. évi március hó 1-én.

HAUKE IMRE,
2—1 főszolgabiró.

554. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

A 2/1891. sz. községi szabályrendelettel a törvényhozás illetve a törvényhatóság intézkedéseig szervezett községi rendőrség létszámában megüresedett 2 községi rendőri állásra, melylyel 200—200 frt készpénz fizetés van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázó által igazolandó, hogy: a) magyar honpolgár; b) védkötelezettségének megfelelt, 24. életévét betöltötte, az 50-iket pedig el nem érte; c) fedhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű; d) teljesen egészséges; e) irni, olvasni tud, s a községben divó nyelvet birja. Az alkalmazásnál elsőbbség adatik: 1. az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek- és kiszolgált állami csendőröknek; 2. a hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek; 3. kifogásnélküli rendőrségi szolgálatban (nem felelős őri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek; 4. végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó- és irásban való birása, valamint a nőtlenség. Fenti körülmények és előnyök közirattal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyitványnyal olykép igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és főbb érzékeknek, hallás és látásnak teljes birása is kitűnjék. Pályázati kérvények fenti szerint okmányolva alulirott elöljáróséghoz **1894. évi március hó 15-ig** bezárólag benyujtandók. A ruházatot a rendőrök sajátjából tartoznak fedezni. A felszerelést a község adja.

Ó-Sztapár, 1894. évi február hó 27-én.

Az elöljáróság.

Hirdetmény.

Március hó 19-én reggeli 10 órakor közgyűlését fogja megtartani az első vaskuti segélyszövetkezet, melyre az igazgatóság összes részvényeseit tisztelettel meghivja.

A közgyűlés tárgyát a már február hó 27-én megtartott igazgatósági gyűlés a következőkben megállapitotta: 1. A közgyűlési elnök és jegyző választása. 2. Az 1893-ik üzletévről jelentés tétetik az igazgató és felügyelő bizottság részéről. 3. A zárszámadási mérleg bemutatása, továbbá a fölmentés megadása az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére, nemkülönben a tiszta jövedelem elosztása feletti intézkedés az alapszabályok 25. §-a értelmében. 4. Az aligazgató, 12 igazgatósági és négy póttag, továbbá két tag választása a cégjegyzéshez az igazgatósági tagokból. 5. Végül a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesitésére a részvényes tagok sorából két tag megválasztása.

NB. A kereskedelmi törvény 243. §. 2-ik pontja értelmében az igazgatóság 8 napon át a zárszámadási okmányokat megtekintés végett a szövetkezet helyiségében közszemlére teszi.

Kelt Vaskuton, 1894. évi február hó 27-én.

Az igazgatóság.

2—2

Zármérleg

az „Első vaskuti segélyszövetkezet"-től 1893. évi január 1-től december 31-ig.

Vagyon	frt	kr	Teher	frt	kr
Készpénzben 1893. évi december hó végén	748	05	Részvénytőke-számla	70725	87
Kötvényekben	78301	—	Részvénytőke kamat-számla	3953	87
			Alaptőke-számla	1220	05
			Tartalékalap-számla	2000	26
			Tiszta nyeremény 1149 részvény közt felosztva à 1 frt	1149	—
	79049	05		79049	05

Pilger Nándor, igazgató. **Szauter Gyula,** könyvelő. **Stehli Sebestyén,** pénztárnok. **Raile Ferenc,** könyvelő.

A fő- és segédkönyvekkel összeegyeztetvén, összhangzó- és helyesnek találtatott.

Vaskuton, 1894. évi február hó 27-én.

Hirmann Antal, fel. biz. tag. **Schäfer György,** fel. biz. tag. **Flach Antal,** fel. biz. tag.

Üzletfeladás.

Jankovácon a SCHLACHTER JÓZSEF-féle kitűnően berendezett és nagy forgalommal biró

FŰSZERÜZLET

elköltözés miatt — esetleg a házzal együtt — eladó.

Bővebb értesitést ad a tulajdonos. 3—2

KEIL ALAJOS-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 kocsig ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. Egy kis palack ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

12—1

Eszenciákat

rum, cognac, mindennemű **szeszes italok, asztali likőrök** és **különlegességek** azonnali elhibázhatlan elkeszitésére a legkitünőbb minőségben szállitok.

Azonfelül ajánlok 80 foku, vegyileg tiszta **eceteszenciát** kellemes izű borecet és közönséges ecetek gyártásához. Leirások és használati utasitások ingyen mellékeltetnek.

Kiváló eredményért kezeskedek

Árlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

eszenciák-különlegességek gyára

PRÁGA. 50—31

Megbizható ügynökök kerestetnek.

UJ CIPÉSZ-ÜZLET.

Van szerencsém Zombor szab. kir. város és környéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, miszerint helyben (főutca, Szlávy-féle házban, a takarékpénztár mellett)

CIPÉSZ-ÜZLETET

nyitottam, ahol is **férfi-, női- és gyermekcipők** a legjutányosabb áron kaphatók.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradok

Zombor, 1894. évi március hó 6-án

kiváló tisztelettel

FEJES JÓZSEF,

cipész-mester.

3—2

Himzési előnyomda.

A n. é. hölgyközönség figyelmébe.

Van szerencsém becses tudomására juttatni, hogy üzlethelyiségemmel kapcsolatban álló

kézimunka-osztályt

külön e célra rendeztem be, ahol egy elismert szakképzettséggel biró hölgy van alkalmazva, ki **mindennemű és legujabb divatu kézimunkákból** ugy gyermekek, mint felnőtteknek sikeres oktatást ad.

Ez iránti bővebb felvilágositást nyujtok saját üzlethelyiségemben.

Tisztelettel

2—2 **Engel Mór.**

Himzési előnyomda. Himzési előnyomda.

Himzési előnyomda.

14221. sz.
polg. 1893.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék közhirré teszi, hogy dr. Alföldy Gedeon Hódsághra áthelyezett volt zombori kir. közjegyző állásáról lemondván és lemondása elfogadtatván, az általa biztositékul letett s a zombori kir. adóhivatal által 1880. évi szeptember 28-án a közjegyzői biztositéki letéti napló 2. tétele alatt bevételezett 4000 frtról szóló biztositéki okmánynak kiadatása, illetve ezen biztositéki okmány alapján a zombori 1639. sztjkvben felvett ingatlanra C. 6. alatt 4000 frt biztositéki tőke s járuléki erejéig az 1874. évi XXXV. t. c. 170. § ában és az 1886. évi VII. t. c. 40. §-ban meghatározott célból az államkincstár javára bekebelezett zálogjognak törlése iránt folyamodott.

Mielőtt ezen biztositéki okirat kiadása, illetve a zálogjog törlése iránt intézkedés tétetnék, az 1874. évi XXXV. t. c. 44. §. értelmében felhivatnak mindazok, a kik a fent kürülirt közjegyzői biztositékra az 1874. évi XXXV. t. c. 173. § ánál és az 1886. évi VII. t. c. 40. §-nál fogva törvényes zálogjoggal birnak, hogy követeléseiket három hó alatt jelentsék be, mert különben azok tekintetbe vétele nélkül fog a biztositék kiadása iránt intézkedés tétetni.

Kelt Zomborban, a kir. törvényszék polgári osztályának, 1894. évi február hó 22-ik napján tartott üléséből.

Deresényi, jegyző. 3—3 **Széchényi József,** kir. trvszéki elnök.

375. sz. — 1894.

Árlejtési hirdetmény.

Mélykút község alulirott elöljárósága a megyei tek. közig. bizottság 4882./kbiz. 1893. sz. a. kelt engedélye folytán ezennel közhirré teszi, hogy a költségvetésileg — téglaanyag nélkül — 3376 frt 51 krral előirányzott kisdedóvoda felépitését **f. évi március hó 19-én d. e. 9 órakor** a községház tanácstermében megtartandó nyilvános szóbeli árlejtésen a legkevesebbért vállalkozónak kiadja.

A költségterv és árlejtési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők.

Mélykúton, 1894. február 27-én.

Lajthay Benjámin, községi jegyző. 3—2 **Balog László,** községi biró.

Vendéglő bérbeadás.

Ó-Szivacon, a piactéren, egy táncterem, egy étkező terem, három vendégszoba, egy tágas és kényelmes — üveggel körülzárt — folyosó és megfelelő helyiségekkel biró **vendéglő-épület** családi körülmények miatt eladó.

Megjegyeztetik, hogy a szóban lévő vendéglő már körülbelül 30 éve szolgál idegenek szállóhelyéül és igen élénk forgalmu.

Értekezhetni lehet alulirott tulajdonosnál.

Ó-Szivac, 1894. évi március 4-én.

Ifj. Paluska József, vendéglős.

6—2

SZŐLŐVESSZŐ ELADÁS.

Zombor sz. kir. város szőlőszeti iskolájában tiszta amerikai fajvesszők és Gleditsiák eladók

RIPARIA:

2 éves, gyökeres,	30,000 db,	1000 db	25 frt.
1 éves, gyökeres,	200,000 db,	1000 db	15 frt.
Sima	300,000 db,	1000 db	5 frt.

GLEDITSIÁK:

Kerti-keritésre alkalmas, 510,000 db, 1000 db 5—6 frt.

A KERTÉSZETI BIZOTTSÁG.

A városi kertésznél, **Goeser Vitusznál** 3 métermázsa Gleditsia-mag eladó. 3—3

1 kiló ára 25 kr o. é.

1265. szám.
kig. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásába bekebelezett Titel községben leköszönés folytán megürült községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint az 1883. évi I t. c. 9. §-a, illetve az 1876. évi XIV. t. c. 143. §. rendelkezéséhez képest kérvényeiket hozzám **folyó évi április hó 15-éig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen állással a következő javadalmazás van összekötve:

Évi fizetés 600 frt, — 240 frt lakbér és hullaszemle 20 kr.

A látogatási dij a választás után fog egyezségileg megállapittatni.

Az orvos tartozik a községben a szegény betegeket ingyen gyógykezelni s a községi kórházat ellátni.

Kelt Titelen, 1894. évi március hó 3 án.

VOJNITS, főszolgabiró. 3—2

1492. szám.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községben megüresedett községi jegyzői állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás évi javadalmazása 600 frt készpénz a községi pénztárból, ¾ telek föld, egy szérűskert haszonélvezete, melytől az állami adót a jegyző fizeti és szabad lakás, melyet a község jókarban tartani köteles.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényöket az 1883. évi I. t. c. 6-ik §-ának megfelelőleg és erkölcsi bizonyitványnyal is felszerelve hozzám **f. évi március hó 30-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzetni.

Topolyán, 1894. évi március hó 6-án.

CSÁSZÁR PÉTER, főszolgabiró. 3—2

Zombor. Bittermann Nándor könyv- és könyomdájából